

K a t y n .

R.1943 berlínský rozhlas oznámil nález 28 m dlouhého a 16 m širokého hrobu, v nichž ležely ve 12 vrstvách mrtvoly polských důstojníků. K jejich likvidaci došlo patrně v důsledku toho, aby zajatí polští důstojníci nepadli do rukou postupující německé armády, v r.1941. Sověti svou verzi vylepšili poukazem na to, že před válkou zde byly prováděny vykopávky starověkých pohřebišť. Polská vláda v exilu odmítla nacistickou propagandu což by ještě více ohrožovalo její vztahy k Sovětskému svazu. 17.dubna 1943 prohlásila, že pokud bude někdo kompetentní "katynský případ" vyšetřovat, bude to pouze Mezinárodní červený kříž. Ještě v dubnu 1943 napadla moskevská "Pravda"; "polské pomocníky Hitlera". 27.4. 1943 sovětská vláda přerušila diplomatické styky s polskou vládou, kterou obvinila, že jedná v dohodě s Hitlerem. Mezinárodní červený kříž nemohl Katyn vyšetřovat. V Berlíně tušili, že Katyn by mohl být propagandisticky použit proti nim. Pozvali totiž na místo komisi sestávající z 12 evropských zemí. Od nás tam byl prof.Hájek z Prahy a prof.Šubík z Bratislavy. Kromě komise byli do katynu dopraveni další svědci, někteří ze zajatých spojeneckých důstojníků a novináři z okupovaných a neutrálních zemí. Byli přítomni otevírání hrobů a přihlíželi identifikaci. Mohli fotografovat, kreslit si náčrtky a psát si poznámky. Závěr lékařské komise byl jednomyslný a jednoznačný. Pathologové podle stupně rozkladu mrtvol a podle místních přírodních podmínek pak konstatovali, že jejich stáří je dva roky. S výjimkou bulharského prof.Merkova pak na tomto tvrzení všichni setrvali i po válce. Prof.Hájek i prof.Šubík z pochopitelných důvodů mlčeli. Zvláště důrazně hájil závěry komise prof.Francois Moauvill z university v Ženevě. Nejrozsáhlejší a nejpodrobnější šetření, kriticky zvažující dosavadní zprávy a obsahující výpovědi téměř 400 svědků, provedl v letech 1951-1952 zvláštní vyšetřující výbor amerického Kongresu. Jeho závěr zjišťující nepochybnou sovětskou vinu jsme již připomněli. Vilém Hejl, Svobodná Evropa.

Blížící se 20. výročí vpádu vojsk do Československa.

21. srpna 1968 Leonid Brežněv odkryl tvář bludů a ukázal tvář socialismu v jeho velmi nelidské podobě. Zároveň byla vyhlášena teorie o omezené suverenitě socialistických států, která stále platí, což potvrdily i poslední měsíce vlády Gorbačova. Před časem vystoupil na veřejnost p-o 20-letém mlčení Alexandr Dubček, který když byl odmítnut našimi redakcemi, tak se obrátil na zahraniční sdělovací prostředky. Francouzský novinář Spiro citoval v "L'Mondu" některé výroky A.Dubčka z rozhovoru, který s ním vedl v Československu. Poukázal na to že v současné době je rozsáhlý odpor proti přestavbě v Sovětském svazu zatímco takový odpor proti reformám v Československu vr.1968 neexistoval. Přesto A.Dubček věří, že Michail Gorbačov bude mít úspěch i když k tomu bude potřebovat čas, ale hlavně může být klidný, řekl Dubček, že přijedou nějaké tanky aby zastavily jeho postup. Antoine Spiro též řekl, že si Dubček přeje, aby se jeho stoupenci opět stali členy KSČ, a že nelze pbdávat nové víno v opotřebovaných lahvích. Antoine Spiro však také konstatuje, že Dubček má však dnes málo společného s Dubčkem jak ho pamatují lidé. Dnešní Dubček se vyjadřuje s opatrnou obezřetností a politicky velmi uvážlivě a vyjadřuje se oním tuhým jazykem blízkým všem funkcionářům.

To československé sdělovací prostředky jsou ve svých soudech jednotranné na hranici únosnosti i vkusu. Posuzovatelé osobnosti Alexandra Dubčka a jeho politické kariéry sahají spíše než k peru k dřevorubecké sekyře. "Rudé právo" se pak v titulku ptá: Průkopník přestavby, nebo balvan na cestě. Odpověď je na zřetel a čtenář se k pointě dostane přes omšelé, příslušné a obligátní argumenty. Alex.Dubček dopustil, aby ve společnosti vzniklo informační vakuum, čehož využily pravicové síly. Jejich řádění vyústilo v pamfletu 2000 slov, který byl výzvou k likvidaci moci dělnické třídy v Československu. Francouzský rozhlas, dal slovo těm kteří jsou doma odkázáni žít na periferii společnosti a pokud se chtějí vyslovit zbývá jim neoficiální publikační činnost. Ludvík Vaculík, autor oněch 2000 slov řekl, že textem vyjádřil jen přání většiny lidí, a že článek zveřejněný v LN podepsaly tisíce lidí. Václav Havel se vyjádřil nostalgicky nad tehdejší rozšířením uměleckých svobod a dodal, že po 20 let neviděl svou hru na jevišti. Petr Uhl další ze signatářů Charty77 hovořil o aktivizaci sociálního a politického života za Dubčkova vedení.

